

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๓

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง กระทรวงยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายฉลาด นำเอกลาก) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

กระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๒ นำส่งคำโต้แย้งของ นายฉลาด
นำเอกลาก จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๘๓๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดสงขลา มายังศาลรัฐธรรมนูญ
เพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า การที่โจทก์ประกาศอัตราดอกเบี้ยสูงสุดโดยอาศัยประกาศของธนาคาร
แห่งประเทศไทยและเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดจากจำเลยเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม
จะนำประกาศกำหนดดอกเบี้ยอัตราสูงสุดของโจทก์มาใช้บังคับคดีไม่ได้ เพราะจำเลยเป็นผู้บริโภคตาม
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงในคดีแพ่งดังกล่าวสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒ ธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) ได้เป็นโจทก์ฟ้อง นายฉลาด นำเอกลาก เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสงขลา ขอให้พิพากษา
บัญชีเดินสะพัด กู้เบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนอง ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๘๓๘/๒๕๕๒ ขอให้ศาลบังคับ
ให้จำเลยชำระหนี้ได้ก่อนจำนองหลักทรัพย์ตามฟ้องแก่โจทก์เป็นเงิน จำนวน ๕,๓๐๗,๑๕๖.๗๔ บาท
พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๘ ต่อปี ของต้นเงิน ๓,๘๔๑,๓๕๑.๓๔ บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้อง
เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

จำเลยให้การปฏิเสธและโต้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยทบต้นและคิดดอกเบี้ยตามฟ้องร้อยละ ๑๘ ต่อปี
ของเงินค้างชำระสูงกว่าที่ระบุไว้ในสัญญา การฟ้องจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ และประกาศของธนาคารแห่ง
ประเทศไทยและประกาศขึ้นดอกเบี้ยของโจทก์ก็มิได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมาย
ตามข้อบังคับ ตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้น การคิดดอกเบี้ยในกรณีผิดนัดของธนาคารโจทก์ตามฟ้อง
โดยโจทก์คิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๘ ร้อยละ ๑๕ ร้อยละ ๒๐.๒๕ และร้อยละ ๒๑.๕๐ ต่อปี
โดยไม่ได้รับความยินยอมจากจำเลยและตัวแทนผู้บริโภคเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ ที่ให้
ความสำคัญในเรื่องความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค และมาตรา ๕๗ ที่มีเจตนารมณ์เรื่องการคุ้มครองผู้บริโภค
ขอให้ศาลจังหวัดสงขลาการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งดังกล่าวนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดสงขลาได้นัดชี้สองสถานแล้วมีคำสั่งว่า ประเด็นที่จำเลยอ้างว่าโจทก์คิดดอกเบี้ยทบต้นและดอกเบี้ยตามฟ้อง ร้อยละ ๑๘ ต่อปีของเงินค้างชำระสูงกว่าที่ระบุไว้ในสัญญาเป็นการฟ้องที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศของธนาคารโจทก์ไม่ได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎร ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงนำมาใช้บังคับไม่ได้ นั้น ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเด็ดขาดแล้ว

ต่อมาโจทก์ได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำให้การของจำเลยว่า ตามที่ธนาคารโจทก์เรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดจากจำเลยเป็นการถูกต้องแล้ว ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยมีอยู่ว่า การที่ธนาคารโจทก์คิดดอกเบี้ยในกรณีผิดนัดในอัตราร้อยละ ๑๘ ร้อยละ ๑๕ ร้อยละ ๒๐.๒๕ และร้อยละ ๒๑.๕๐ ต่อปี โดยไม่ได้ได้รับความยินยอมจากผู้ร้องและตัวแทนของผู้บริโภคเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่

ในการยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ผู้ร้องได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติในวรรคหนึ่งว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางราชการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตราดังกล่าว สิ่งที่ศาลหรือคู่ความในคดีจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ จะต้องเป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” เท่านั้น โดยจะต้องมีประเด็นหลักให้วินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ในกรณีนี้ ผู้ร้องมิได้โต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๗ สิ่งที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็คือ การเรียกเก็บดอกเบี้ยของธนาคารโจทก์จากผู้ร้องในกรณีที่ผู้ร้องผิดนัด ในเมื่อคำร้องของผู้ร้องไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้ได้

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ